МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри спеціальної освіти
протокол № 2 від 30.08.2022
завідувач кафедри
_____(Наталія Кабельнікова)

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ПРОСТОРІ

Освітня програма «Спеціальна освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Спеціальність **016 Спеціальна освіта.**
Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Івано – Франківськ 2022

Назва освітньої компоненти	Здоров’язбережувальні технології в інклюзивному просторі
Тип курсу	Вибіркова компонента
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	3 кредити / 90 годин
Семестр	І семестр
Викладач	Віра Ляшко (Vira Liashko), кандидат психологічних наук, доцент кафедри спеціальної освіти https://orcid.org/ 0000-0001-5764-856X
Посилання на сайт	
Контактний телефон	(050) 222 59 57
Email викладача:	vvlyashko@gmail.com
Графік консультацій	за призначеним часом
Методи викладання	лекційні заняття, практичні роботи, презентації, тестові завдання, індивідуальні завдання
Форма контролю	Диф. залік

1. Анотація дисципліни:

Дисципліна включає матеріали, що забезпечують студентів знаннями в галузі спеціальної освіти при вирішенні освітніх та науково-методичних завдань, ознайомити студентів з основами здорового способу життя, сформувати систему знань щодо теоретичних основ формування здоров'я людини та сформувати сучасну систему основних понять курсу. Сформувати у студентів загальні поняття щодо нових стресогенних факторів, що виникають у діяльності дефектолога і котрі потребують особливої уваги для збереження психічного здоров’я педагогів, їх профілактики та запобігання.

2. Мета та завдання дисципліни:

Мета: метою викладання навчальної дисципліни «Здоров’язбережувальні технології в інклюзивному просторі» є сформувати у студентів загальні поняття щодо закономірностей аномального розвитку, виховання та навчання дитини з особливими потребами, що проявляються у їх навчальній діяльності; забезпечити теоретичну та практичну підготовку вчителів до викладання в інклюзивному класі; удосконалити процес підготовки кваліфікованого спеціаліста. Розкрити концепцію та теоретичні аспекти здоров'язбережувальної освіти, встановити зв'язок між здоровим способом життя і здоров'язбережувальними педагогічними і валеологічними технологіями, сформувати у студентів основні поняття здоров'язбережувальних педагогічних і валеологічних технологій, а саме типи, класифікації, принципи, застосування їх в навчально-виховному процесі у школі та поза її межами.

Завдання:

1) забезпечення знаннями та розуміння предметної області та професії;

2) навчання раціональній організації власної корекційно-педагогічної діяльність;

3) самостійно контролювати її результативність, удосконалювати систему самоорганізації на основі сучасних корекційно-педагогічних технологій;

4) розуміння оцінки структури дефекту, потенційні можливості розвитку різних сторін особистості дітей і підлітків з порушеннями психофізичного розвитку;

5) володіння знаннями сучасної методики і освітніх технологій для забезпечення якості оволодіння навчальними досягненнями;

6) здійснювати педагогічний супровід дітей з особливостями психофізичного розвитку в ролі асистента вчителя інклюзивного класу.

7) здатність сприяти соціальній адаптації дітей з порушеннями психофізичного розвитку.

3. Програмні компетентності:

Інтегральна компетентність - бакалавр здатний розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі професійної діяльності (корекційної освітньої, навчально-реабілітаційної), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Фахові компетентності:

ФК 5. Здатність застосовувати відповідні методи, прийоми, форми, засоби реабілітації і корекційної освіти.

ФК 10. Вміння раціонально організовувати власну корекційно-педагогічну діяльність, самостійно контролювати її результативність, удосконалювати систему самоорганізації на основі сучасних корекційно-педагогічних технологій.

ФК 14. Здатність оцінити структуру дефекту при порушеннях мовлення, інтелекту, потенційні можливості розвитку різних сторін особистості дітей і підлітків з порушеннями психофізичного розвитку.

ФК 17. Володіння засобами та методами корекції пізнавальних психічних процесів, мовлення, сенсорних порушень, порушень опорно-рухових функцій, емоційно-вольової сфери в процесі виховання дітей.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Володіє знаннями в галузі спеціальної освіти при вирішенні освітніх та науково-методичних завдань з врахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей учнів, соціально-психологічних особливостей учнівських груп та конкретних психолого-педагогічних ситуацій.

ПРН 6. Володіє знаннями сучасної методики і освітніх технологій для забезпечення якості оволодіння навчальними досягненнями.

ПРН 8. Здатний організовувати і проводити психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку.

ПРН 11. Здатний сприяти соціальній адаптації дітей з порушеннями психофізичного розвитку; готувати їх до суспільної та виробничої діяльності.

ПРН 13. Здатний здійснювати педагогічний супровід дітей з особливостями психофізичного розвитку в ролі асистента вчителя інклюзивного класу.

ПРН 19. Здатний застосовувати методи діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.

4 Обсяг курсу на поточний навчальний рік

	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Кількість годин (3 курс)	12	12	60

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
1	I	--	2М	вибірковий

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Наявність мультимедійного обладнання, опорні конспекти лекцій (презентації); ілюстративні (відео) матеріали.

7. Політика курсу Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% відвідування очне або дистанційне відвідування всіх лекційних занять. Пропуск понад 25% занять без поважної причини буде оцінений як FX.

Високо цінується академічна доброчесність. До всіх студентів освітньої програми відбувається абсолютно рівне ставлення. Навіть окремий випадок порушення академічної доброчесності є серйозним проступком, який може призвести до несправедливого перерозподілу оцінок і, як наслідок, загального рейтингу студентів.

Мінімальне покарання для студентів, яких спіймали на обмані чи плагіаті під час тесту чи підсумкового контролю, буде нульовим для цього завдання з послідовним зниженням підсумкової оцінки дисципліни принаймні на одну літеру. Будь ласка, поставтесь до цього питання серйозно та відповідально.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години	*Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)*	*Форма навчального заняття*	*Список джерел*	*Завдання*	*кількість балів*
Модуль 1. Здоров'язбережувальні педагогічні технології					

Тиждень А дата, академічних годин 4/4	***Тема 1-2.*** Поняття про здоров'язбережувальні педагогічні технології, особливості їх застосування.	лекція практичне заняття	3, 4, 7, 9, 12, 15	Здоров'язбережувальні педагогічні технології, особливості їх застосування, значення для здоров'я людини. Особливості використання здоров'язбережувальних педагогічних технологій в умовах інклюзивного навчання.	5/5
Тиждень А дата, академічних годин 2/2	***Тема 3.*** Завдання та принципи здоров'язбережувальної діяльності.	лекція практичне заняття	1, 2, 7, 12	Поняття про здоров'язбережувальну діяльність в навчальних закладах та закладах з інклюзивною формою навчання.Завдання та принципи здоров'язбережувальної діяльності.	5
Тиждень В дата, академічних годин 2/2	***Тема4.*** Здоров'язбережувальні технології навчання.	лекція практичне заняття	3,4, 9,10	Системи навчання і здоров'я дітей. Методика застосування здоров'язбережувальних технологій на заняттях. Здоров'я школярів і педагогічні фактори ризику. Збереження здоров'я школярів в навчальному закладі.	5
Тиждень А дата, академічних годин 2/2	***Тема5.*** Поняття про освітнє середовище. Сутність поняття «універсальний дизайн у сфері інклюзивної освіти».	лекція практичне заняття	2, 5, 7, 8, 11, 13	Теорія і практика організації моніторингу освітнього середовища і здоров'я школярів. Поняття про освітнє середовище та ЗОС середовище. Сутність поняття «універсальний дизайн у сфері інклюзивної освіти».	5
Тиждень А дата, академічних годин 2/2	***Тема 6.*** Класифікація здоров'язбережувальних освітніх технологій. Принципи здоров'язбережувальної педагогіки.	лекція практичне заняття	5, 7, 8, 9, 12	Функції, типи, класифікація і принципи здоров'язбережувальних педагогічних і валеологічних технологій. Функції здоров'язбережувальних технологій: формуюча, інформативно-комунікативна, діагностична, адаптивна тощо. Типи технологій. Класифікація здоров'язбережувальних освітніх технологій. Принципи здоров'язбережувальної педагогіки, які висунуті різними авторами.	5

9. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу

Із максимальних 100 балів загального оцінювання предмету, які може набрати студент у ході засвоєння дисципліни, максимум 60 балів

- опитування на семінарських заняттях (максимум 5 б);
- підготовка і презентація реферату (максимум 15б);
- індивідуальна робота (максимум 10 б);
- конспект першоджерел з презентацією (максимум 10 б);
- контрольна робота(максимум 10 балів);
- термінологічний словник(тестове завдання)-(максимум 10б)

інші 40 балів – це підсумковий контроль.

Критерії оцінювання знань студентів:

В основу системи оцінювання знань студентів із навчальної дисципліни закладені наступні критерії:

1) повнота знань – вичерпна достатність у відтворенні інформації щодо змісту навчальної дисципліни;

2) адекватність знань – їх правильність, відповідність теоретико-методологічним основам предмета;

3) усвідомленість (осмисленість) знань – розуміння смислу інформації по навчальній дисципліні та вміння його вербалізувати:

4) вміння творчо мислити, давати своє бачення і розуміння поставлених завдань («побічний продукт» діяльності)

Виходячи з цього, оцінка «відмінно» ставиться за наявність у студента вичерпних і правильних знань щодо головних проблем навчальної дисципліни, розгляду яких були присвячені лекційні та семінарські заняття. При цьому знання повинні бути осмисленими, що проявляється у повноті та адекватності їх пояснення. Вміння підходити до рішення завдання не тільки у форматі репродукції, але й творчого мислення.

Оцінка «добре» ставиться за наявність у студента знань щодо більшості тем, які передбачені навчальною програмою. При цьому знання характеризуються адекватністю, але є частково усвідомленими (студент за формою відповідає правильно, а пояснити смисл може не завжди).

Оцінка «задовільно» ставиться за наявність у студента фрагментарних знань з дисципліни, які при цьому не завжди точно ним розуміються і не достатньо повно вербалізуються.

Оцінка «незадовільно» ставиться за відсутність у студента знань щодо головних проблем навчальної дисципліни, або ж за наявність часткових знань, які він неправильно розуміє і неправильно трактує.

Сумарна кількість – 100 балів.

Модуль 1. ***Здоров'язбережувальні педагогічні технології***

Критерії оцінювання та бали. Кожна практична робота оцінюється у 5 балів.

Максимальна кількість балів за цей модуль – 30.

Індивідуальні завдання – 30.

Диференційований залік (40 балів) (письмова форма)

Вимоги до письмової роботи

Студентам необхідно вибрати із запропонованих вид роботи, з яким хоче кожен з них провести, яке потрібно описати (письмова робота) презентувати на парі.

Власне виконання індивідуальної роботи покликане розвивати самостійність навчальної діяльності, мисленнєві операції в опрацюванні навчального матеріалу (абстрагування, порівняння, конкретизація, узагальнення, схематизація, аналіз, синтез тощо), розвиває критичне мислення, а також креативність мислення, що особливо виявляється у здатності репрезентувати опрацьований матеріал, а також у здатності його представляти у формі висновку психологічного дослідження.

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні:

1. Валеологія : навч. посібн. для студентів вищих педагогічних закладів освіти : [у 2 ч.] / [за ред. В.І. Бобрицької]. – Полтава : Скайтек, – 2000. Ч. 1. – 2000. – 146 с. Ч.2. – 2000. – 160 с.

2. Валецкая Р.О. Основы валеологии / Валецкая Р.О. – Луцьк : Волинська книга, 2007. – С. 100 – 115.

3. Хорошуха М.Ф. Валеология : учеб. пособие / Хорошуха М.Ф., Мурза В.П., Пушкар М.П. – К. : университет «Украина», 2006. – С. 234 – 347.
4. Плахтій П.Д. Медико-біологічні основи валеології : навч. посіб. / П.Д. Плахтій. – Кам'янець-Подільський : п.п. Буйницький О.А., 2000, – 408 с.
5. Плахтій П.Д. Вікова фізіологія і валеологія. Лабораторний. практикум : навч. посіб. / Плахтій П.Д., Страшко С.В., Підгірний В.К.; [за ред. П.Д. Плахтія]. – Кам'янецьПодільський : п.п. Буйницький О.А., 2010, – 308 с.
6. Омельченко Л. П., Омельченко О.В. Здоров'ятворча педагогіка. Х. : Вид. група «Основа», 2008. С. 52-53.
7. Гришко В.С. Основи здорового способу життя всіх і кожного. – Тернопіль: Ястан, 1999. – 368с.
8. Індекс інклюзії: загальноосвітній навчальний заклад: навч.-метод. посіб. / О. О. Патрикеєва, Н. З. Софій, І. В. Луценко, І. П. Василашко; під заг. ред. В. І. Шинкаренко. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. 96 с.
9. Основи інклюзивної освіти: навч.-метод. посіб. / А. А. Колупаєва, О. М. Таранченко, І. О. Білозерська та ін.; за заг. ред. А. А. Колупаєвої. К.: А. С. К., 2012. 308 с.
10. Дети с ограниченными возможностями: проблемы и инновационные тенденции в обучении и воспитании / сост. Н.Д. Соколова, Л.В. Калинникова. – М.: ООО Аспект, 2005. – 448 с.
11. Єфімова, С. Інклюзивна освіта в теорії та практиці діяльності школи // Педагогічна думка. – 2012. – № 4. – С. 46–52. 78
12. Недозим І. Створення індивідуальної програми розвитку в контексті інклюзивного навчання дитини з аутизмом // Практичний психолог: школа. – 2014. – № 9. – С. 44–50.
13. Панюкова С.В. Використання інформаційних та комунікаційних технологій в освіті. – М.: Академія, 2010. 169
14. Поташнюк Р., Поташнюк І. Школа сприяння здоров'ю: досвід роботи, перспективи розвитку. Посібник для вчителя. – Рівне, 2006. - С. 5- 7; С. 219 – 220
15. Гаркуша С.В. Здоровьесберегающий потенциал двигательной активности // Здоровье для всех. – 2014. – № 1. – С. 15–21.

Додаткові:

1. Бабин І.І. Пізнавай себе : навч. посіб. з курсу «Основи валеології» / Бабин І.І., Царенко А.В., Черняк В.М., Яцук Г.Ф. – Тернопіль : ТПУ, 1996. – С. 34 – 43.
2. Балич Г.Л. Основи валеології / Балич Г.Л., Назарова Л.В. – СПб, : Водолей, 1998. – С. 242 – 365.
3. Плахтій П.Д. Обмін речовин та енергії. Теорія, завдання для самостійної підготовки, тести : навч. пос. / Плахтій П.Д., Коваль Т.В., Гончаренко М.С. – Кам'янецьПодільський : п.п. Буйницький О.А., 2009. – 336 с.
4. Яцук Г.Ф. Практикум з валеології. Ч. ІІ : посіб. для лаб. і самост. робіт / Яцук Г.Ф., Царенко А.В., Бабін І.І., Черняк В.М. – Тернопіль : ТДТПУ, – 1997. – С. 107 – 118.
5. Бочелюк В. Й., Турубарова А. В. Психологія людини з обмеженими можливостями. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. С. 88-91.
6. Колупаєва, А. А., Савчук Л.О. Діти з особливими потребами та організація їх навчання: науково-методичний посібник. Вид. доп. та перероблене. Серія «Інклюзивна освіта» К:. 2011. С. 41-42.
7. Гозак С.В., Елизарова Е.Т., Станкевич Т.В., Калиниченко И.А. Влияние организации физического воспитания школьников на их умственную работоспособность // Здоровье и окружающая среда. – 2011. – № 18. – С. 108-110.
8. Казакова Е.И. Сопровождение развития – новая образовательная технология // Психолого-педагогическое медико-социальное сопровождение развития ребенка. – СПб., 2001. – С. 9–4.
9.Кізенко О.М. Фізичне виховання учнів з особливими потребами // Все для вчителя. – 2011. – № 28/30. – С.·57–59.

10. Аксьонова О. Нова фізична культура або школа розумного руху // Теорія та методика фізичного виховання. - 2010. - № 12. - С. 29–34.

Інтернет ресурс:

1. http://digitalcollections.sit.edu/cgi/ viewcontent.cgi?article=1489&context=ipp_collection
2. http://www.esp-world.info/ articles_32/doc/ wiwczaroski_2.pdf.
3. Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах [Електронний ресурс]: постанова [затверджено Кабінетом Міністрів України 15.08.2011 № 872]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/872- 2011-%D0%BF.
4. Про організацію інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах [Електронний ресурс] / Лист [МОНмолодьспорт № 1/9–384 від 18.05.12 року]. — Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/29627.
5. Про створення умов щодо забезпечення права на освіту осіб з інвалідністтю [Електронний ресурс]: наказ [видано Міністерством Освіти і Науки України 02.12.2005 № 691]. — Режим доступу: http://uazakon.com/documents/date_9o/pg_izwdow.htm.
6. http://zdorovja.in.ua/profilaktika-shkidlivix-zvichoк
7. http://lib.iitta.gov.ua/4199/1/lyashuk
8. http://referat-ok.com.ua/pedagogika/profilaktika-shkidlivih-zvichok-za-dopomogoyu-trening
9. http://zdorovja.in.ua/profilaktika-shkidlivix-zvichok